CONFERINȚA DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ – MUNTENEGRU –

Bruxelles, 6 noiembrie 2026 (OR. en)

AD 88/26

LIMITE

CONF-ME 39

PUBLIC

DOCUMENT DE ADERARE

Subiect:	POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE - Capitolul 12: Siguranța alimentară, politica veterinară și fitosanitară

POZIȚIE COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE

Capitolul 12: Siguranța alimentară, politica veterinară și fitosanitară

Prezenta poziție a Uniunii Europene se bazează pe poziția sa generală pentru Conferința de aderare cu Muntenegrul (AD 23/12 CONF-ME 2) și face obiectul principiilor de negociere adoptate în cadrul acesteia, și anume:

– orice opinie exprimată de una dintre părți cu privire la un capitol al negocierilor nu va aduce în niciun fel prejudicii poziției care poate fi adoptată cu privire la alte capitole;

– acordurile - chiar și cele parțiale - la care s-a ajuns pe parcursul negocierilor cu privire la capitole care trebuie examinate succesiv nu pot fi considerate definitive înainte de a se ajunge la un acord global;

– precum și al cerințelor prevăzute la punctele 24, 28, 41 și 44 din cadrul de negociere.

UE subliniază că Muntenegru va continua procesul de aliniere la acquis-ul UE, semnalând că dispoziții suplimentare de acquis pot intra în vigoare înainte de aderare sau că legislația relevantă a UE ar putea fi actualizată, astfel încât să garanteze punerea efectivă în aplicare și asigurarea respectării acquis-ului și să elaboreze încă înainte de aderare politici și instrumente cât mai apropiate de cele ale UE.

UE ia act de faptul că Muntenegrul, în poziția sa de negociere AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 și în addendumul AD 59/26 CONF-ME 23 la aceasta, acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 12, în vigoare la 30 iunie 2026, și declară că va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la Uniunea Europeană, cu excepția domeniilor pentru care a solicitat perioade de tranziție.

PUBLIC

- Să fie scutit, până la 31 august 2030, de la aplicarea dispozițiilor privind cerințele structurale pentru anumite unități din sectoarele cărnii, laptelui, peștelui și ouălor, astfel cum se prevede în Regulamentele (CE) nr. 852/2004 și nr. 853/2004.

- Să fie scutit, până la 31 decembrie 2030, de la aplicarea dispozițiilor privind colectarea și prelucrarea laptelui crud care nu respectă pe deplin cerințele prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

Ca răspuns general la solicitările Muntenegrului, UE reamintește poziția sa generală de negociere potrivit căreia măsurile tranzitorii au un caracter excepțional, sunt limitate în timp și acoperă un domeniu limitat, fiind, de asemenea, însoțite de un plan cu etape clar definite pentru aplicarea acquis-ului. Acestea nu trebuie să presupună modificarea normelor sau a politicilor UE, să afecteze funcționarea adecvată a acestora sau să determine o denaturare semnificativă a concurenței.

După o reexaminare atentă și ținând seama de măsurile care stau la baza cadrului procedural și de reglementare necesar pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării consecvente a cerințelor UE în materie de siguranță alimentară în Muntenegru, UE consideră că solicitările Muntenegrului sunt acceptabile, sub rezerva condițiilor și a procesului de monitorizare prevăzute mai jos.

În plus, UE consideră că actul de aderare ar trebui să prevadă temeiul juridic necesar pentru adoptarea de măsuri tranzitorii în cazul în care acestea sunt necesare pentru a facilita tranziția de la regimul existent în Muntenegru la cel care rezultă din aplicarea normelor veterinare, fitosanitare și de siguranță alimentară ale Uniunii. Aceste măsuri sunt adoptate de Comisie în conformitate cu procedura relevantă, astfel cum este stabilită în legislația aplicabilă. Adoptarea acestor măsuri ar trebui să fie posibilă în termen de trei ani de la data aderării, iar aplicarea lor este limitată prin urmare la acest termen.

PUBLIC

Siguranța alimentară generală

UE salută adoptarea unei noi Legi privind siguranța alimentară în aprilie 2026. UE ia act de faptul că această legislație aliniază și mai mult Muntenegrul la Regulamentul (CE) nr. 178/2002 prin stabilirea principiilor și a cerințelor care acoperă toate etapele de producție și distribuție a produselor alimentare/hranei pentru animale, trasabilitatea produselor alimentare și a hranei pentru animale, precum și obligațiile și responsabilitățile operatorilor din sectorul alimentar și al hranei pentru animale. UE subliniază că Muntenegru se va alinia în continuare la legislația secundară a UE în acest domeniu și o va pune în aplicare.

În ceea ce privește **controalele oficiale**, UE salută adoptarea, în mai 2026, a Legii privind controalele oficiale, care se aliniază la Regulamentul (UE) 2017/625 privind controalele oficiale și pregătește alinierea legislativă în legătură cu normele UE privind importurile. UE ia act de planurile Muntenegrului de a se alinia pe deplin în acest domeniu până în T4 2027. De asemenea, UE remarcă progresele înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește instituirea și dezvoltarea capacității administrative și a infrastructurii relevante pentru controalele oficiale efectuate de autoritățile competente în conformitate cu acquis-ul. Aceasta include finanțarea lor, de-a lungul întregului lanț de siguranță alimentară și la intrarea din alte țări, pentru a asigura aplicarea legislației privind produsele alimentare și hrana pentru animale, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor. UE invită Muntenegrul să prezinte actualizări periodice cu privire la acest subiect până la aderare, inclusiv cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește standardizarea procedurilor privind controalele oficiale, în special consolidarea capacităților administrative, a serviciilor de inspecție, a sprijinului pentru laboratoare și a controalelor la frontieră.

PUBLIC

UE ia act de decizia Muntenegrului de a construi și de a moderniza șase posturi de control la frontieră, și anume aeroportul Golubovci, Božaj, portul Bar, Kula, Dobrakovo și Ilino Brdo, planificate în cadrul foii de parcurs pentru modernizarea și construirea posturilor de control la frontieră. UE îndeamnă Muntenegrul să finalizeze construirea, modernizarea și echiparea celor șase posturi de control la frontieră la punctele de intrare, astfel încât acestea să fie pe deplin operaționale la momentul aderării, și să prezinte actualizări periodice cu privire la progresele înregistrate până când posturile de control la frontieră devin operaționale, inclusiv planuri de urgență în caz de întârzieri. În special, UE va monitoriza progresele înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește construirea și echiparea postului de control la frontieră pentru animale vii, unde este obligatorie efectuarea de verificări privind bunăstarea animalelor. UE ia act de planurile de urgență prevăzute în actualizarea foii de parcurs sus-menționate din iunie 2026, care vizează abordarea potențialelor întârzieri la recepția posturilor operaționale de control la frontieră. UE subliniază că posturile de control la frontieră trebuie să fie pe deplin conforme pentru intrarea animalelor și a mărfurilor până la data aderării. UE subliniază că Muntenegrul trebuie să prezinte actualizări periodice cu privire la construcția, echiparea și starea operațională a posturilor de control la frontieră, până la punerea deplină în funcțiune a celor șase posturi de control la frontieră, inclusiv cel puțin un raport până în iulie 2027 și unul până în decembrie 2027. Rapoartele evaluează starea operațională a celor șase posturi de control la frontieră, inclusiv eventualele întârzieri identificate, și actualizează scenariile de urgență care ar putea fi puse în aplicare.

UE subliniază că Muntenegrul trebuie să se asigure că toate funcțiile relevante ale sistemului de informații TRACES sunt utilizate la toate posturile de control la frontieră și de către toți inspectorii, în conformitate cu cerințele UE.

PUBLIC

În ceea ce privește **laboratoarele**, UE ia act de progresele înregistrate de Muntenegru în planificarea desemnării unei rețele de laboratoare naționale de referință pentru controalele oficiale pentru fiecare laborator de referință al UE. UE ia act de intenția Muntenegrului de a desemna laboratoare naționale de referință până în decembrie 2026 și de a desemna până în iunie 2027 laboratoarele naționale de referință care vor fi situate într-un stat membru al UE. UE ia act de investițiile în curs ale Muntenegrului în aducerea la zi a capacităților laboratoarelor prin modernizarea echipamentelor și dezvoltarea de metode acreditate pentru rețeaua sa de laboratoare. UE ia notă de informațiile foarte detaliate în ceea ce privește capacitatea laboratoarelor, planificarea desemnării laboratoarelor naționale de referință, lacunele existente și soluțiile pentru abordarea acestor lacune, furnizate în foaia de parcurs revizuită pentru laboratoarele naționale de referință finalizată în iulie 2026. UE ia act de faptul că Muntenegrul va trebui să își continue eforturile pentru ca rețeaua sa de laboratoare naționale de referință pentru toate domeniile relevante din domeniul sănătății animalelor, al sănătății plantelor și al siguranței hranei pentru animale și a produselor alimentare să funcționeze până la data aderării. UE îndeamnă Muntenegrul să finalizeze Laboratorul Național Fitosanitar de Referință. De asemenea, UE subliniază importanța asigurării acreditării în timp util și a funcționării efective a Laboratorului Național Fitosanitar de Referință. UE se așteaptă ca Muntenegrul să prezinte actualizări periodice până la aderare, inclusiv cel puțin un raport de actualizare până la sfârșitul T2 2027 și un altul până la sfârșitul T4 2027, în ceea ce privește (i) laboratoarele naționale de referință desemnate, (ii) acțiunile identificate în foaia de parcurs care au fost puse în aplicare și care urmează să fie puse în aplicare, care vizează abordarea lacunelor identificate și (iii) construcția, dotarea și starea operațională a Laboratorului Național Fitosanitar de Referință.

UE subliniază necesitatea critică ca Muntenegrul să asigure acreditarea ISO/IEC 17025 pentru toate laboratoarele care efectuează controale oficiale, asigurând echivalența deplină cu cerințele UE, și să desemneze în mod oficial rețeaua completă de laboratoare oficiale și de laboratoare naționale de referință, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2017/625, inclusiv mandate clare, competențe definite și mecanisme de coordonare operațională. UE se așteaptă ca Muntenegrul să prezinte actualizări periodice cu privire la acest subiect.

PUBLIC

UE recunoaște progresele înregistrate de Muntenegru în ceea ce privește angajarea asistenței tehnice și cooperarea cu statele membre ale UE, pentru a asigura o acoperire cuprinzătoare a analizelor în temeiul acquis-ului UE. UE se așteaptă ca Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis și punerea în aplicare efectivă a acestuia în acest domeniu.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la normele de control și normele de control specifice pentru produsele de origine animală. UE subliniază importanța consolidării de către Muntenegru a capacității sale administrative de a efectua controale în conformitate cu acquis-ul în acest domeniu, deoarece este esențial ca sistemul de control să fie pe deplin operațional până la data aderării.

UE ia act de instituirea unui cadru pentru consolidarea capacităților administrative și a sistemului de control oficial și invită Muntenegrul să abordeze orice deficiențe rămase în domeniul bunăstării animalelor legate de controalele eficiente și bazate pe riscuri (la fermă, în timpul transportului și la sacrificare).

În ceea ce privește **cadrul instituțional**, UE ia act cu satisfacție de adoptarea de către Muntenegru, în decembrie 2025, a cadrului de reglementare privind organizarea internă și sistematizarea administrației pentru siguranța alimentară, chestiuni veterinare și fitosanitare, pe baza căruia Muntenegrul a adoptat, la 23 iulie 2026, planul de acțiune revizuit pentru consolidarea capacităților administrative în acest domeniu. UE încurajează Muntenegrul să raporteze periodic cu privire la punerea în aplicare a planului de acțiune, care prevede recrutarea a 147 de funcționari până în 2030, în special a 26 de funcționari în 2026, a 31 de funcționari în 2027 și a 30 de funcționari anual în fiecare dintre următorii trei ani. UE solicită Muntenegrului să urmeze îndeaproape recomandările Comisiei Europene referitoare la normele privind imparțialitatea și conflictul de interese. Pentru a asigura conformitatea cu cerințele UE privind aceste principii de bază, UE se așteaptă ca autoritățile să consolideze garanțiile relevante atât în administrația publică, cât și în serviciile delegate. UE se așteaptă ca Muntenegrul să prezinte rapoarte cu privire la resursele umane care au rămas de recrutat și cu privire la scenarii alternative pentru a remedia eventualele deficiențe, de două ori pe an până la finalul planului de acțiune privind capacitatea administrativă.

PUBLIC

Politica veterinară

În ceea ce privește sănătatea animală, UE salută adoptarea de către Muntenegru a noii Legi privind sănătatea animală în iunie 2026, care se aliniază la Regulamentul (UE) 2016/429 și care reprezintă temeiul juridic pentru alinierea în continuare la legislația UE în acest cadru. UE ia act de faptul că legea va intra în vigoare în 2027 și îndeamnă Muntenegrul să continue alinierea legislativă și punerea în aplicare a legislației sanitar-veterinare relevante în temeiul acestui cadru și al altor cadre, asigurând totodată conformitatea deplină cu acquis-ul în acest domeniu al sănătății animale și punerea în aplicare efectivă a acestuia în momentul aderării.

UE îndeamnă Muntenegrul să asigure punerea în aplicare eficace a Regulamentului delegat (UE) 2020/689 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru bruceloză și tuberculoză, care este fundamental pentru domeniul sănătății animale, pentru sectorul laptelui crud și pentru modernizarea unităților relevante în vederea îndeplinirii cerințelor de igienă ale UE. UE se așteaptă ca Muntenegrul să prezinte rapoarte privind punerea în aplicare cu privire la acest subiect, de două ori pe an până la aderare. În special, UE se așteaptă ca Muntenegrul să furnizeze dovezi clare și verificabile care să demonstreze că alte activități oficiale legate de sănătatea animală sunt puse în aplicare efectiv în practică și sunt capabile să asigure detectarea în timp util și răspunsul eficace la riscurile pentru sănătatea animală pe întreg teritoriul, inclusiv informații privind autoritățile competente, alocarea responsabilităților, procedurile și resursele prevăzute pentru punerea în aplicare a activităților oficiale în acest domeniu.

UE subliniază importanța realizării conformității depline cu acquis-ul și a punerii în aplicare efective a acestuia la momentul aderării în domeniul bunăstării animalelor, inclusiv la nivel de fermă, în timpul transportului și în momentul sacrificării. Acest lucru este esențial pentru a proteja încrederea publicului în producția de alimente, pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor UE în ceea ce privește standardele ridicate de bunăstare a animalelor și pentru a asigura o concurență loială pentru producătorii actuali din statele membre în cadrul pieței interne.

UE ia act de planul Muntenegrului de formare și de consolidare a capacităților pentru controalele oficiale în domeniul bunăstării animalelor pentru perioada 2026-2030. În plus, UE îndeamnă Muntenegrul să avanseze în ceea ce privește alinierea la noul Regulament privind bunăstarea câinilor și a pisicilor și trasabilitatea acestora din 17 iunie 2026, care va deveni aplicabil de la jumătatea anului 2028, și să înceapă punerea în aplicare a acestuia.

UE subliniază că Muntenegrul nu s-a aliniat încă la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/372 privind navele pentru animale vii, controalele oficiale și punctele de ieșire, precum și la Regulamentul delegat (UE) 2023/842 privind controalele oficiale ale bunăstării animalelor efectuate pe navele pentru animale vii și solicită Muntenegrului să își alinieze legislația până în T4 2026 conform planificării. UE ia act de faptul că punerea în aplicare consecventă a standardelor de bunăstare a animalelor în timpul transportului, la nivel de fermă și în momentul sacrificării rămâne un domeniu în care sunt necesare îmbunătățiri. Sunt necesare eforturi în ceea ce privește asigurarea respectării legislației și efectuarea unor controale oficiale eficiente bazate pe riscuri legate de bunăstarea animalelor în acest domeniu, inclusiv asigurarea unui personal suficient și instruit responsabil cu bunăstarea animalelor. Prin urmare, UE îndeamnă Muntenegrul să pună în aplicare în mod corespunzător planul său de formare și de consolidare a capacităților pentru controalele oficiale în domeniul bunăstării animalelor pentru perioada 2026-2030, pentru a atinge un nivel suficient de punere în aplicare până la data aderării. UE invită Muntenegrul să prezinte rapoarte privind punerea în aplicare efectivă cu privire la acest subiect, de două ori pe an până la aderare.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru și de progresele realizate în ceea ce privește înregistrarea unităților relevante și identificarea și înregistrarea animalelor. UE solicită Muntenegrului să abordeze de urgență orice deficiențe rămase în ceea ce privește înregistrarea unităților care dețin animale, autorizarea anumitor unități care dețin animale și identificarea și înregistrarea animalelor care sunt necesare pentru controale la toate nivelurile, inclusiv gestionarea bolilor. UE subliniază importanța realizării conformității depline cu acquis-ul în acest domeniu până la data aderării.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la legislația zootehnică și subliniază importanța realizării alinierii depline la acquis-ul din acest domeniu, cum ar fi Regulamentul (UE) 2016/1012, până la aderarea Muntenegrului la UE.

UE ia act de faptul că măsurile sus-menționate **îndeplinesc cerința celui de al doilea și a celui de al treilea criteriu de referință pentru închidere**, astfel cum figurează în poziția comună a UE (AD 17/16 CONF-ME8/**16**), prin care se solicită Muntenegrului să își demonstreze capacitatea și capabilitatea de a pune în aplicare pe deplin acquis-ul din cadrul acestui capitol la momentul aderării sale la UE. UE îndeamnă Muntenegrul să raporteze periodic cu privire la evoluțiile și măsurile luate în ceea ce privește asigurarea respectării controalelor oficiale și subliniază că se preconizează că Muntenegrul va continua să asigure punerea în aplicare în acest domeniu în momentul aderării la UE.

Introducerea pe piață a produselor alimentare, a hranei pentru animale și a subproduselor de origine animală

În ceea ce privește **siguranța biologică**, UE salută adoptarea de către Muntenegru, în februarie 2026, a Legii privind gestionarea și manipularea subproduselor de origine animală. De asemenea, UE salută adoptarea de către Muntenegru a Regulamentului privind igiena produselor alimentare în mai 2026 și adoptarea planificată a Regulamentului privind cerințele specifice de igienă pentru alimentele de origine animală în T4 2026. UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la normele de igienă alimentară și la progresele înregistrate în ceea ce privește evaluarea unităților producătoare de alimente și de hrană pentru animale de origine animală și neanimală. UE ia notă de informarea oferită de Muntenegru cu privire la normele specifice pentru produsele de origine animală și la progresele înregistrate privind în alinierea în continuare la acquis-ul în acest domeniu.

UE ia act de Planul pentru gestionarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman (Planul privind SOA), actualizat ultima dată în aprilie 2026. În conformitate cu Planul privind SOA, Muntenegrul s-a angajat să instituie un sistem pentru colectarea și eliminarea în condiții de siguranță a subproduselor de origine animală, în conformitate cu normele UE, până la momentul aderării, inclusiv construirea de locuri de îngropare, centre de colectare și transportul subproduselor de origine animală relevante către țările învecinate. În plus, Muntenegrul s-a angajat să construiască o unitate de prelucrare a anumitor subproduse de origine animală până la 1 ianuarie 2031. UE subliniază că Muntenegrul trebuie să își continue eforturile de punere în aplicare a Planului privind SOA, acordând o atenție deosebită chestiunilor nesoluționate legate de punerea în aplicare în ceea ce privește cooperarea cu alte țări din regiune cu privire la posibilul export al anumitor SOA din Muntenegru. UE se așteaptă ca Muntenegrul să prezinte rapoarte privind punerea în aplicare a planului pentru gestionarea subproduselor de origine animală înainte de aderare și apoi să prezinte rapoarte privind construirea unei unități de prelucrare cel puțin de două ori pe an până în februarie 2031. UE va monitoriza îndeaproape progresele înregistrate în ceea ce privește instituirea sistemului de colectare și eliminare în condiții de siguranță a subproduselor de origine animală, inclusiv clasificarea și monitorizarea tuturor unităților de prelucrare de alimente și subproduse. De asemenea, UE ia act de acțiunile întreprinse de Muntenegru în vederea modernizării unităților sale pentru produse de origine animală. UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru și de progresele înregistrate și va continua să monitorizeze progresele înregistrate în ceea ce privește alinierea în domeniul subproduselor de origine animală.

PUBLIC

Măsurile prezentate de Muntenegru **îndeplinesc cerința primului criteriu de referință pentru închidere**, astfel cum este prevăzut în poziția comună a UE (AD 17/16 CONF-ME 8), prin care se cere Muntenegrului să își demonstreze capacitatea și capabilitatea de a pune în aplicare pe deplin acquis-ul din cadrul acestui capitol la momentul aderării sale la UE. În același timp, UE subliniază importanța abordării deficiențelor identificate până la momentul aderării și îndeamnă Muntenegrul să accelereze procesul de modernizare a unităților sale.

UE subliniază că aplicarea măsurilor de flexibilitate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 852/2004 și al Regulamentului (CE) nr. 853/2004 nu ar trebui să conducă la condiții inegale de concurență, deoarece acest lucru ar putea avea un impact indirect asupra bunei funcționări a pieței interne. Astfel de măsuri ar trebui să rămână proporționale și justificate în mod corespunzător și nu ar trebui să fie utilizate pentru a aborda deficiențele structurale, pentru a întârzia investițiile necesare sau pentru a autoriza unități care nu respectă cerințele esențiale de igienă.

În plus, Muntenegrului i se reamintește că, în momentul aderării, orice norme tehnice naționale adoptate în acest domeniu vor face obiectul procedurii de notificare în temeiul Directivei (UE) 2015/1535 (TRIS). Această procedură asigură transparența și le permite UE și statelor membre să evalueze dacă proiectele de măsuri naționale ar putea crea bariere nejustificate în calea pieței interne.

În ceea ce privește **normele privind siguranța alimentară** și normele specifice, UE salută adoptarea Regulamentului Muntenegrului privind materialele care intră în contact cu alimentele în aprilie 2026 și ia act de planul Muntenegrului de a-și modifica legislația privind aditivii alimentari, enzimele, suplimentele alimentare, alimentele și aromele noi până în T4 2026. În ceea ce privește contaminanții, UE salută adoptarea, în luna mai 2026, a Regulamentului Muntenegrului privind nivelurile maxime pentru contaminanți. UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis și punerea în aplicare efectivă a acestuia și să asigure capacitatea administrativă și de control necesară.

PUBLIC

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la normele de siguranță alimentară care vizează produsele alimentare congelate rapid și radiațiile ionizante. UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis și punerea în aplicare efectivă a acestuia și să asigure capacitatea administrativă și de control necesară.

UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la normele specifice hranei pentru animale care reglementează aditivii furajeri, furajele combinate, materiile prime furajere, substanțele nedorite, furajele destinate nutriției, anumite produse utilizate în nutriția animalelor și hrana pentru animale cu adaos de medicamente. UE încurajează Muntenegrul să continue procesul de aliniere la acquis și punerea în aplicare efectivă a acestuia pentru a asigura capacitatea administrativă și de control necesară.

Politica fitosanitară

În ceea ce privește sănătatea plantelor și materialul de reproducere a plantelor, UE salută adoptarea, în martie 2026, a Legii Muntenegrului privind protecția sănătății plantelor, care aliniază această țară la Regulamentul (UE) 2016/2031, care reprezintă cadrul juridic pentru instituirea unui sistem fitosanitar. UE încurajează Muntenegrul să furnizeze periodic informații cu privire la evoluțiile legislative și îndeamnă Muntenegrul să continue punerea în aplicare a legislației secundare și terțiare, în special în ceea ce privește lista organismelor dăunătoare de carantină și cerințele de import, programele multianuale de anchetă și rapoartele anuale de anchetă, pentru a asigura depistarea timpurie și eradicarea organismelor dăunătoare de carantină pentru UE, precum și un sistem funcțional de pașapoarte fitosanitare, pentru a se asigura că plantele sunt deplasate în conformitate cu cerințele aplicabile în Muntenegru.

UE se așteaptă ca Muntenegrul să finalizeze dezvoltarea noului sistem de informații fitosanitare pentru înregistrarea, analizarea și schimbul de date colectate în timpul controalelor oficiale și al supravegherii până în T4 2026. UE subliniază că sistemul de informații fitosanitare ar trebui să fie pe deplin funcțional și utilizat efectiv pentru a sprijini controalele oficiale și supravegherea.

PUBLIC

În acest sens, UE ia act de planul Muntenegrului de a prezenta programul multianual de anchetă pentru perioada 2027-2037 până la 31 octombrie 2026 și de a revizui cadrele de reglementare relevante pentru a elimina orice suprapunere existentă cu Legea privind protecția sănătății plantelor în ceea ce privește planurile de urgență pentru anumite organisme dăunătoare și pașapoartele fitosanitare. De asemenea, UE subliniază importanța transmiterii în timp util, a adoptării și a punerii în aplicare efective a programului multianual de anchetă pentru perioada 2027-2037.

În ceea ce privește calitatea semințelor și a altor materiale de reproducere a plantelor, inclusiv a materialului forestier de reproducere, UE ia act de progresele înregistrate de Muntenegru și de măsurile de aliniere și de punere în aplicare a legislației secundare și terțiare în acest domeniu. Este deosebit de important ca Muntenegrul să dispună de un sistem funcțional de certificare și control al semințelor și al altor materiale de reproducere a plantelor. UE subliniază că Muntenegrul trebuie, de asemenea, să fie pregătit să aplice protocoalele respective pentru testarea noilor soiuri, să se alinieze la normele UE privind procedurile de înregistrare a soiurilor și să dispună de centre de examinare însărcinate de OCSP (Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante) sau de acces la centre de examinare din alte state membre pentru a efectua testarea soiurilor.

În plus, în sectorul materialului forestier de reproducere, UE se așteaptă ca Muntenegrul să dispună de un sistem funcțional de autorizare a materialului de bază și de certificare a materialului forestier de reproducere derivat care urmează să fie comercializat în conformitate cu normele UE respective. În toate aceste sectoare, Muntenegrul trebuie să asigure un sistem eficace de supraveghere oficială a operatorilor profesioniști. UE ia act de informațiile furnizate de Muntenegru cu privire la aderarea sa la Uniunea Internațională pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV).

În ceea ce privește pesticidele, UE salută adoptarea, în aprilie 2026, a noii Legi privind produsele de protecție a plantelor (PPP), în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 396/2005, și ia act de faptul că în Muntenegru nu se produc produse de protecție a plantelor. UE îndeamnă Muntenegrul să își îmbunătățească sistemul de acordare a autorizațiilor pentru produsele de protecție a plantelor și/sau de recunoaștere reciprocă a acestor autorizații acordate de alte state membre ale UE, în concordanță cu Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, și de monitorizare a reziduurilor de pesticide din produsele alimentare și hrana pentru animale. De asemenea, UE îndeamnă Muntenegrul să instituie capacități instituționale pentru punerea în aplicare a acestor sisteme ale UE sub forma unei structuri care să fie cea mai adecvată pentru Muntenegru până la data aderării.

În ceea ce privește laboratoarele, UE ia act de intenția Muntenegrului de a desemna laboratoare naționale de referință până în decembrie 2026 pentru laboratoarele naționale de referință situate pe teritoriul Muntenegrului și până în iunie 2027 pentru laboratoarele naționale de referință situate într-un stat membru al UE. UE îndeamnă Muntenegrul să colaboreze cu laboratoarele acreditate pentru evaluările formulării PPP și să pună în aplicare recomandările analizei decalajelor capacităților laboratoarelor CETI în ceea ce privește reziduurile de pesticide și formulările produselor de protecție a plantelor în Muntenegru, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/625.

UE încurajează Muntenegrul să asigure continuitatea și dezvoltarea în continuare a cadrului său de politică privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor dincolo de actualul plan național de acțiune pentru perioada 2021-2026, în conformitate cu Directiva 2009/128/CE.

În ceea ce privește organismele modificate genetic, UE ia act de eforturile depuse de Muntenegru și îndeamnă această țară să se asigure că structurile sale administrative permit punerea în aplicare eficace a sistemului. UE subliniază necesitatea ca Muntenegrul să asigure alinierea deplină la acquis-ul UE privind organismele modificate genetic, inclusiv punerea în aplicare și asigurarea respectării acestuia, până la data aderării, în special capacitățile administrative, instituționale, tehnice și de laborator pentru a asigura punerea în aplicare efectivă a acestuia. UE ia act de planul Muntenegrului de a încheia acorduri cu laboratoarele naționale ale statelor membre ale UE pentru testarea OMG-urilor.

În ceea ce privește acordurile fitosanitare internaționale în domeniile care intră în sfera de competență exclusivă a Uniunii, Muntenegrul ia măsurile necesare pentru a asigura alinierea la poziția Uniunii înainte de aderare.

PUBLIC

UE ia act de solicitarea Muntenegrului privind o perioadă de tranziție până la 31 august 2030 pentru unitățile din sectoarele cărnii, laptelui, ouălor și peștelui care nu vor respecta cerințele structurale în temeiul Regulamentelor (CE) nr. 852/2004 și (CE) nr. 853/2004 la data aderării Muntenegrului la UE. UE consideră că perioada de tranziție solicitată este acceptabilă, dar subliniază că, în cursul perioadei de tranziție, produsele provenite de la astfel de unități nu vor fi introduse pe piața altor state membre și vor fi introduse numai pe piața Muntenegrului și pe piețele țărilor terțe în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002. Mai mult, UE subliniază că o astfel de măsură se poate aplica numai cu privire la cerințele structurale și la unitățile care fac obiectul articolului 12, iar aceste unități nu vor fi autorizate să își comercializeze produsele în alte state membre ale UE. Perioada de tranziție trebuie să fie limitată până la 31 august 2030 și să se aplice numai unui număr clar definit și limitat de unități care au nevoie de timp suplimentar pentru a-și finaliza procesul de modernizare. La sfârșitul perioadei de tranziție, unitățile neconforme își încetează activitatea. Pentru a asigura separarea și trasabilitatea eficace, produsele provenite de la aceste unități trebuie să poarte o marcă de identificare specifică, care urmează să fie definită și pusă în aplicare cu suficient timp înainte de aderare.

PUBLIC

UE ia act de solicitarea Muntenegrului privind o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2030 pentru livrările de lapte crud care nu îndeplinesc cerințele de igienă prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 853/2004. UE consideră că perioada de tranziție solicitată este acceptabilă, dar subliniază că, în cursul perioadei de tranziție, produsele din astfel de lapte crud nu vor fi introduse pe piața altor state membre și vor fi introduse numai pe piața Muntenegrului și pe piețele țărilor terțe în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002. UE subliniază că respectarea acquis-ului de către unități este de o importanță fundamentală pentru asigurarea funcționării pieței interne și pentru garantarea unui nivel ridicat de protecție. În această perioadă, laptele care provine din astfel de exploatații neconforme se colectează separat și se utilizează exclusiv pentru producția de produse lactate a căror introducere pe piață este limitată la teritoriul Muntenegrului sau la piețele țărilor terțe în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002. Pentru a asigura separarea și trasabilitatea eficace, produsele respective trebuie să poarte o marcă de identificare specifică, care urmează să fie definită și pusă în aplicare cu suficient timp înainte de aderare. UE amintește că Muntenegrul trebuie să comunice în timp util înainte de aderare numărul de unități vizate de ambele perioade de tranziție. În plus, UE subliniază că Muntenegrul trebuie să comunice cel târziu cu un an înainte de aderare măsurile de trasabilitate și mărcile de identificare pentru produsele în cauză.

PUBLIC

UE invită Muntenegrul să continue să demonstreze progrese în alinierea la acquis-ul relevant al UE și punerea în aplicare a acestuia. În special, acest obiectiv poate fi asigurat numai după ce efectivele sau exploatațiile obțin statutul oficial de indemne de tuberculoză și bruceloză bovină. Obținerea acestui statut constituie, prin urmare, o condiție prealabilă esențială și absolută pentru introducerea pe piață a laptelui crud, inclusiv în cazurile în care produsele neconforme se limitează la piața internă. Derogările, practicile tradiționale, regimurile de testare sau dispozițiile tranzitorii nu pot înlocui această cerință. În acest context, punerea în aplicare eficace a Regulamentului delegat (UE) 2020/689 al Comisiei de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 în ceea ce privește normele privind supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de bruceloză și tuberculoză va fi esențială pentru a asigura realizarea de progrese în direcția respectării acquis-ului UE.

* * *

Având în vedere cele menționate anterior, UE ia act de faptul că, în stadiul actual, **acest capitol nu necesită negocieri suplimentare**.

Monitorizarea progreselor cu privire la alinierea la acquis-ul UE și la punerea în aplicare a acestuia va continua pe durata negocierilor. UE subliniază că va acorda o atenție deosebită monitorizării tuturor chestiunilor specifice sus-menționate pentru a se asigura de capacitatea administrativă a Muntenegrului, de capacitatea acestuia de a pune în aplicare acquis-ul legat de prezentul capitol și de a-i asigura respectarea, precum și de finalizarea alinierii legislative. O atenție deosebită trebuie acordată legăturilor dintre prezentul capitol și alte capitole de negociere. O evaluare finală cu privire la respectarea acquis-ului UE de către legislația Muntenegrului, precum și cu privire la capacitatea sa de punere în aplicare, poate fi realizată numai într-o etapă ulterioară a negocierilor. Pe lângă toate informațiile pe care UE le poate solicita pentru negocierile privind prezentul capitol, care trebuie furnizate conferinței, UE invită Muntenegrul să furnizeze periodic Consiliului de stabilizare și de asociere informații scrise detaliate despre progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a acquis-ului și consolidarea capacității sale administrative.

PUBLIC

Având în vedere toate considerațiile de mai sus, UE va reveni asupra prezentului capitol, dacă va fi necesar, la momentul oportun.

UE ia act de faptul că Muntenegrul, în poziția sa de negociere AD 4/16 REV1 CONF-ME 3 și în addendumul AD 59/26 CONF-ME 23 la aceasta, acceptă acquis-ul din cadrul capitolului 12, în vigoare la 30 iunie 2026, și declară că va fi pregătit să îl pună în aplicare până la data aderării sale la Uniunea Europeană, cu excepția domeniilor pentru care a solicitat perioade de tranziție.

În plus, UE reamintește faptul că în perioada cuprinsă între 30 iunie 2026 și data aderării ar putea să apară noi elemente de acquis.

PUBLIC

ANEXA II

la proiectul revizuit de poziție comună privind capitolul 12

(Siguranța alimentară, politica veterinară și fitosanitară)

Anexă juridică

Actul privind condițiile de aderare a Republicii Muntenegru, precum și adaptările la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice

PARTEA [XXX]

DISPOZIȚII TEMPORARE

TITLUL [XX] – ALTE DISPOZIȚII

Articolul [XX]

În cazul în care sunt necesare măsuri tranzitorii pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în Muntenegru la cel decurgând din aplicarea normelor veterinare, fitosanitare și a celor privind siguranța alimentară ale Uniunii, asemenea măsuri se adoptă de către Comisie în conformitate cu procedura relevantă, astfel cum se specifică în legislația aplicabilă. Aceste măsuri sunt adoptate în cursul unui perioade de trei ani de la data aderării, iar aplicarea lor se limitează la perioada respectivă.

PUBLIC

ANEXA [XX]

Lista menționată la articolul [XX] din Actul de aderare: măsuri tranzitorii

[X]. SIGURANȚA ALIMENTARĂ, POLITICA ÎN DOMENIUL VETERINAR ȘI FITOSANITAR

I. UNITĂȚI (CARNE, LAPTE, PEȘTE ȘI OUĂ)

32004 R 0852: Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare (JO L 139, 30.4.2004, p. 1).

32004 R 0853: Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală (JO L 139, 30.4.2004, p. 55).

1. Până la 31 august 2030, în condițiile stabilite la punctele 3-6, cerințele structurale prevăzute în următoarele dispoziții nu se aplică unităților enumerate în conformitate cu punctul 2 din sectoarele cărnii, laptelui, peștelui și ouălor din Muntenegru:

   (a) Regulamentul (CE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului:

   – anexa II capitolul II;

   (b) Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului:

   – anexa III secțiunea I capitolele II și III;

   – anexa III secțiunea II capitolele II și III;

PUBLIC

– anexa III secțiunea V capitolul I;

– anexa III secțiunea VIII capitolul III;

– anexa III secțiunea IX capitolele I și II;

– anexa III secțiunea X capitolele I și II.

2. Comisia stabilește, în timp util înainte de aderare, o listă a unităților menționate la punctul 1. Lista se face publică și cuprinde numele și adresa fiecărei unități.

3. Produsele provenind din respectivele unități se introduc exclusiv pe piața națională a Muntenegrului sau pe piețele unor țări terțe, în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii, sau se utilizează în vederea prelucrării ulterioare în unități din Muntenegru care fac, de asemenea, obiectul punctului 1, indiferent de data la care sunt comercializate.

4. Produsele provenind din respectivele unități poartă o marcă de sănătate sau de identificare diferită de cea prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 853/2004. O descriere clară a mărcii speciale de sănătate sau de identificare se comunică Comisiei cel târziu cu un an înainte de data aderării.

5. Autoritățile competente din Muntenegru se asigură că mărcile de sănătate sau de identificare menționate la punctul 4 sunt utilizate exclusiv pentru produsele cărora le sunt destinate și sunt protejate împotriva utilizării frauduloase sau neautorizate.

6. Punctele 3 și 4 se aplică, de asemenea, tuturor produselor provenind din unități integrate din sectorul cărnii, laptelui, peștelui și ouălor, în cazul în care o parte din unitate face obiectul punctului 1.

PUBLIC

7. Muntenegrul monitorizează în permanență punerea în aplicare a programului național pentru modernizarea unităților și furnizează Comisiei un plan bianual privind progresele în acest sens. Muntenegrul garantează că pentru fiecare dintre aceste unități se elaborează un plan individual de modernizare, cu termene-limită pentru corectarea cerințelor structurale și că acesta este pus la dispoziția Comisiei, la cerere.

8. Muntenegrul garantează că orice unități care până la data aderării nu sunt pe deplin conforme cu acquis-ul Uniunii în domeniul siguranței alimentare, cu excepția celor care fac obiectul dispozițiilor acestei măsuri de tranziție, își încetează activitățile.

9. Comisia poate adopta norme de punere în aplicare detaliate pentru a asigura buna funcționare a regimului de tranziție susmenționat, în conformitate cu procedura menționată la articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 852/2004 și, respectiv, la articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

II. PRELUCRAREA LAPTELUI NECONFORM

32004 R 0853: Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală (JO L 139, 30.4.2004, p. 55).

1. Unitățile de prelucrare a laptelui din Muntenegru pot primi, până la 31 decembrie 2030, livrări de lapte crud care nu îndeplinesc cerințele din secțiunea IX capitolul I partea III punctul 3 litera (a) din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

2. Până la 31 decembrie 2030, unitățile de prelucrare a laptelui din Muntenegru pot continua să prelucreze atât lapte conform, cât și lapte neconform pe aceeași linie de producție, cu condiția ca laptele conform și laptele neconform să fie păstrate separate de la punctul de colectare până la etapa produsului final, inclusiv în exploatație, prin transport, primire, depozitare și prelucrare, și ca o astfel de prelucrare să se efectueze în loturi de producție separate după prelucrarea laptelui conform, să fie separată și să facă obiectul unor proceduri care să garanteze că nu are loc nicio contaminare încrucișată.

PUBLIC

3. Fără a aduce atingere punctului 1, unitățile de prelucrare a laptelui respectă cerințele Uniunii aplicabile unităților, inclusiv punerea în aplicare a principiilor analizei riscurilor și punctelor critice de control (HACCP) menționate la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 852/2004, și își demonstrează capacitatea de a respecta următoarele condiții, inclusiv prin identificarea liniei de producție și a loturilor de producție separate utilizate pentru prelucrarea laptelui neconform.

Operatorii acestor unități:

(a) asigură separarea efectivă a laptelui conform și a laptelui neconform de la colectare până în etapa produsului final, inclusiv în exploatație, prin transportul, primirea, depozitarea, prelucrarea și distribuirea produselor finale, inclusiv rute separate de colectare a laptelui, depozitarea și tratarea separată a laptelui conform și a laptelui neconform, ambalarea și etichetarea specifică a produselor derivate din lapte neconform, precum și depozitarea separată a acestor produse;

(b) stabilesc proceduri care să asigure trasabilitatea materiilor prime și a produselor, inclusiv înregistrarea documentară a circulației produselor și contabilizarea și reconcilierea laptelui crud conform și a celui neconform cu categoriile și cantitățile de produse fabricate;

(c) se asigură că laptele crud neconform este supus unui tratament termic la cel puțin 71,7 °C timp de 15 secunde sau unui alt tratament care garantează un nivel echivalent de siguranță;

(d) se asigură că mărcile de sănătate sau de identificare menționate la punctul 6 sunt utilizate exclusiv pentru produsele cărora le sunt destinate și sunt protejate împotriva utilizării frauduloase sau neautorizate.

PUBLIC

4. Autoritățile competente din Muntenegru:

(a) garantează că operatorul sau managerul fiecărei unități vizate ia toate măsurile necesare pentru a permite respectarea adecvată a procedurilor interne pentru separarea laptelui;

(b) efectuează teste și controale neanunțate cu privire la respectarea separării laptelui și

(c) efectuează teste în laboratoare autorizate asupra tuturor produselor crude și finite pentru a verifica conformitatea acestora cu cerințele din secțiunea IX capitolul II din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004, inclusiv cu criteriile microbiologice pentru produsele pe bază de lapte.

5. Produsele lactate derivate din lapte neconform:

(a) sunt introduse numai pe piața națională din Muntenegru, indiferent de data comercializării sau

(b) sunt introduse numai pe piețele țărilor terțe în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii.

6. Produsele lactate derivate din lapte neconform trebuie să prezinte o marcă de identificare diferită de cea prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 853/2004. O descriere clară a marcajului respectiv se comunică Comisiei cel târziu cu un an înainte de data aderării.

7. Produsele pe bază de lapte crud conform prelucrate pe o linie de producție separată pot fi comercializate ca produse conforme, cu condiția să fie menținute toate condițiile privind separarea liniilor de producție.

PUBLIC

8. Muntenegrul asigură conformitatea treptată a laptelui crud cu cerințele aplicabile ale UE și monitorizează în permanență punerea în aplicare a programului național de îmbunătățire a calității laptelui crud și prezintă Comisiei un raport anual privind progresele înregistrate în ceea ce privește asigurarea conformității exploatațiilor producătoare de lactate cu Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

Primul raport anual se prezintă Comisiei până la 31 decembrie 2028, cel târziu, iar al doilea raport anual se prezintă Comisiei până la 31 decembrie 2029, cel târziu. Pentru aceste rapoarte se utilizează următorul formular.

Regiune	Numărul total de exploatații producătoare de lactate 31.12.2028	Numărul de exploatații producătoare de lactate cu lapte neconform* 31.12.2028	% de exploatații neconforme* din total 31.12.2028	Cantitatea totală de lapte neconform 31.12.2028	% din cantitatea totală de lapte neconform 31.12.2028	Numărul total de exploatații producătoare de lactate 31.12.2029	Numărul de exploatații producătoare de lactate cu lapte neconform* 31.12.2029	% de exploatații neconforme* din total 31.12.2029	Cantitatea totală de lapte neconform 31.12.2029	% din cantitatea totală de lapte neconform 31.12.2028

* Conformitatea se referă la respectarea limitelor maxime aplicabile pentru numărul total de microorganisme și numărul de celule somatice, determinate utilizând media geometrică mobilă pe perioadele de evaluare relevante specificate în secțiunea IX capitolul I partea III punctul 3 litera (a) subpunctul (i) din anexa III la Regulamentul (CE) nr. 853/2004. În temeiul acestei dispoziții, conformitatea pentru laptele de vacă crud se evaluează utilizând o medie geometrică mobilă pe o perioadă de două luni (cu cel puțin două probe pe lună) pentru numărul total de microorganisme și o medie geometrică mobilă pe o perioadă de trei luni (cu cel puțin o probă pe lună) pentru numărul de celule somatice.

PUBLIC

9. Muntenegrul se asigură că livrarea laptelui crud neconform cu aceste cerințe încetează cel târziu la 31 decembrie 2030.

10. Comisia poate adopta norme de punere în aplicare detaliate pentru a asigura buna funcționare a regimului de tranziție susmenționat, în conformitate cu procedura menționată la articolul 58 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002.

PUBLIC